

CAPITOLUL IV
“FUNCTIILE EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI ”

Lecția 11
TEMA: “Funcția culturală. Funcția
economică”

Funcția culturală

Domeniul culturii fizice defîinește un univers al creațiilor umane de natură morală, estetică, intelectuală etc, ce își găsesc locul cuvenit în ansamblul general al valorilor. Ca acte de creație valorică, deci ca act de cultură, cultura fizică reprezintă factori educaționali care marchează existența individului la un moment dat sau în mod continuu, pe tot parcursul ontogenezei.

Reflectarea activității de practicare a exercițiilor fizice ca act cultural înseamnă o nouă semnificație a corpului uman, o percepție nouă a necesității angajării subiectului în acest tip de activitate, o îmbinare armonioasă a culturii spiritului și acțiunii propriu-zise. Funcția culturală marchează transformarea "corpului - obiect" în "corpul - subiect" care simte, percepe, analizează, compară, decide, într-o experiență de mișcare care interferează cu creația, în ultimă instanță. Prin cultura fizică individul se poate exprima cine este, ce simte și viziunea sa asupra vieții; se poate astfel identifica cu sine și cu ceilalți.

I. Bâtlan (1996) afirmă că se poate vorbi despre valorile sportive ca tip distinct, diferit de valorile morale sau estetice. Printre acestea, enumerăm: fair - play-ul, vitalitatea, autodepășirea, angajarea totală etc. Aceste valori se manifestă într-un context specific, în competiții, în cadrul unor raporturi interumane de parteneriat sau de rivalitate.

Efectele economice culturii fizice sunt apreciate a fi, din punct de vedere temporal, imediate (de genul celor citate anterior), și tardive (bazele sportive, spațiile de cazare, centrele de presă construite cu diverse ocazii, pot fi ulterior valorificate).

Sportul este un domeniu extrem de atractiv pentru științele aplicate.

El poate oferi noi locuri de muncă, dat fiind că este un domeniu în care competența și creativitatea pot duce la rezultante performante. Însăși performanța sportivă este consecința unui efort de pregătire individual (al sportivului) asistat de o echipă interdisciplinară.

Nu numai serviciile sunt caracteristice sportului, ci și un anumit tip de producție de bunuri materiale. "Industria sportului" este susținută și în același timp stimulează producția de echipamente sportive, materiale și instalații, aparatură electronică de măsurare, înregistrare, asistență medicală în concluzie, se poate aprecia că sportul este, în același timp, consumator și producător de bunuri și servicii. Fiecărei ipostaze i se pot descrie mai multe dimensiuni. (fig. nr.8.2).

Funcția culturală se exprimă marile spectacole sportive, de exemplu festivitățile de deschidere -închidere ale Jocurilor Olimpice, ce exprimă o intensitate emoțională greu de egalat. De asemenea, sublimul apare și ca atribut al naturii care "găzduiește" performanța sportivă (de exemplu, impresia spectaculară a escaladării munților Himalaya, zborul cu planorul etc). Valorile estetice ale naturii sunt solidare acțiunii sportive și se exprimă prin intermediul acesteia (M. Bouet, 1968).

Cultura fizică reprezintă surse de inspirație pentru creatorii de arte plastice, literatură, cinematografie, muzică. Să amintim sculpturile antichității, impregnate de plastica atletului, antologia de texte cu teme sportive ale lui Homer și Pindar, Imnul Olimpic al lui Richard Strauss sau numeroasele filme cu tematică sportivă.

În finalul considerațiilor noastre, putem aprecia că dezvoltarea culturii universale s-a realizat și prin îmbogățirea culturii fizice (specifică activităților de educație fizică și sport), care presupune un ansamblu de idei, convingeri, obiceiuri, instituții, discipline științifice, tehnologii, opere artistice etc. Toate aceste elemente creează legătura intrinsecă între sport și cultură, realizând un limbaj comun care unește diferitele arii geografice, sociale, religioase etc.

Funcția economică

În orice activitate socială, inclusiv în cultura fizică, se ridică problema eficienței activității derulate în contextul specific lor. Eficiența o putem aprecia prin prisma efectelor pe care aceste activități le au în plan biologic, psiho-social, cultural, respectiv a raportului între "investiția" realizată și efectul obținut.

Cele două forme de activitate fizică pe care le analizăm, pot fi considerate ca aparținând ariei producției de servicii, în ipostaza acestora de furnizor al serviciului numit educație (fizice, prin mișcare). În aceste condiții se consideră, că în domeniul culturii fizice se poate vorbi despre trei tipuri de "clienți": - clienți primari - cei care beneficiază direct de efectele practicării exercițiilor fizice; - clienți secundari - părinți, sponsori, administrații locale; - clienți terțiari - societatea.

Activitățile educative și cheltuielile pe care le presupun, justifică aplicarea principiilor majore ale raționalității economice. Și în fața specialiștilor din domeniu se pune problema evitării risipei de timp, bani, competență. Desigur, cele două activități, educația fizică și sportul, vor avea, din punct de vedere economic, un impact comun asupra societății, dar și numeroase influențe specifice.

Practicarea exercițiilor fizice, prin funcția lor biologică, contribuie la menținerea și întărirea stării de sănătate. Acest lucru se repercutează favorabil, din punct de vedere economic, asupra bugetului fiecărei familii, dar și asupra societății, în general.

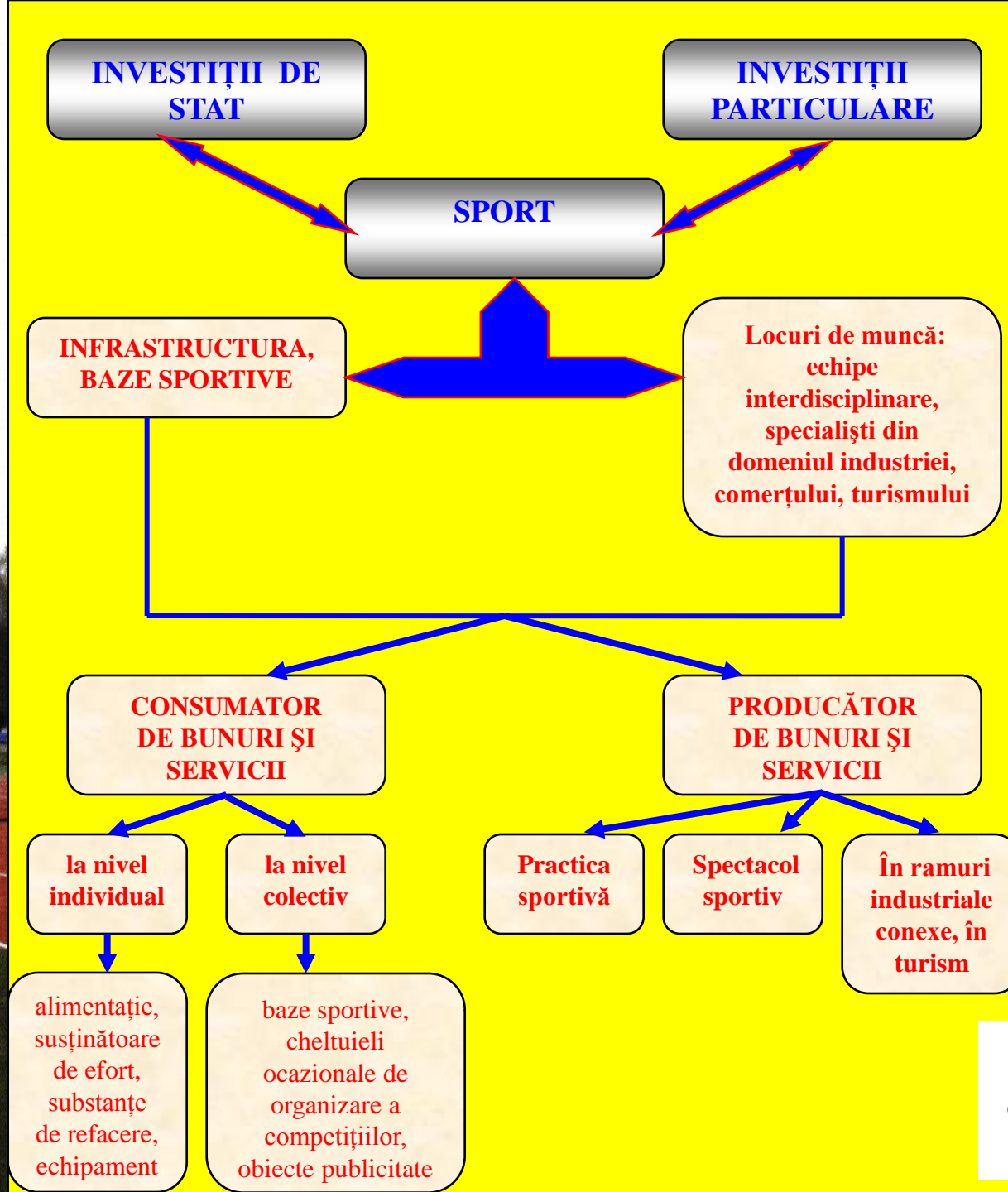

Fig.7.2. Impactul economic al culturii fizice